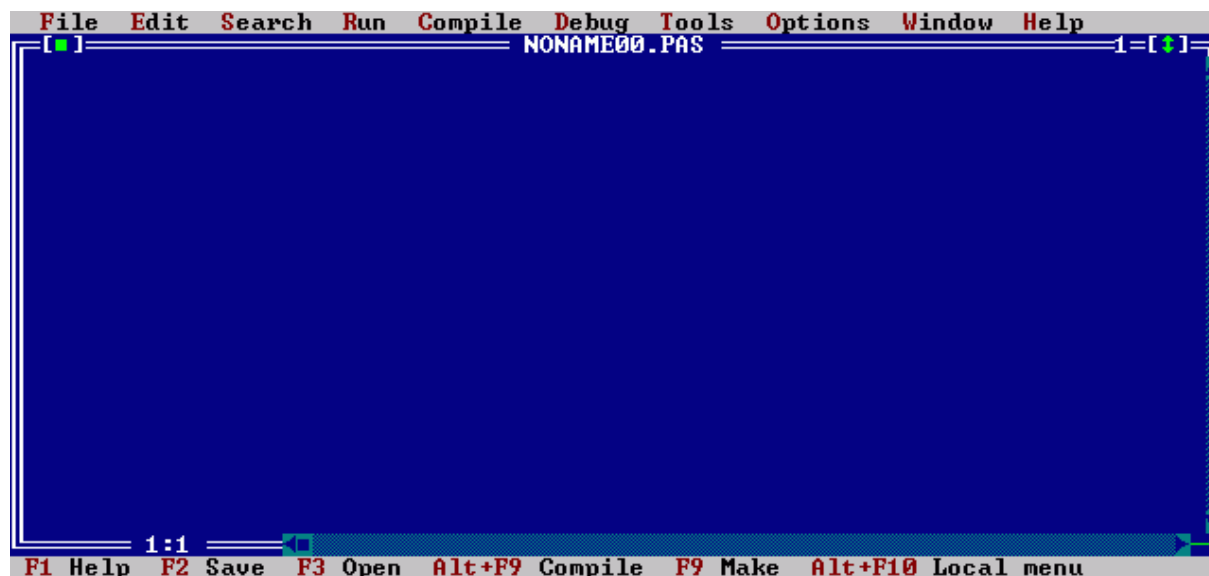

Wstęp

Środowisko programistyczne Turbo Pascal, to połączenie kilku programów w jeden program. Środowisko to zawiera m.in. kompilator, edytor tekstu umożliwiający pisanie i poprawianie programów oraz specjalny program do usuwania usterek programowych (ang. debugger), który ponadto umożliwia śledzenie na ekranie wykonywania poszczególnych instrukcji programu. Edytor oprócz standardowych funkcji edycyjnych posiada również możliwość podświetlania składni, przez co program jest znacznie czytelniejszy. Poniższy rysunek przedstawia zintegrowane środowisko Borland Turbo Pascala 7.0.

Rysunek przedstawia zintegrowane środowisko programistyczne Borland Turbo Pascal

Otwarcie nowego dokumentu

Przy uruchomieniu środowiska programistycznego Turbo Pascal nowy dokument jest automatycznie tworzony – patrz rysunek 2.

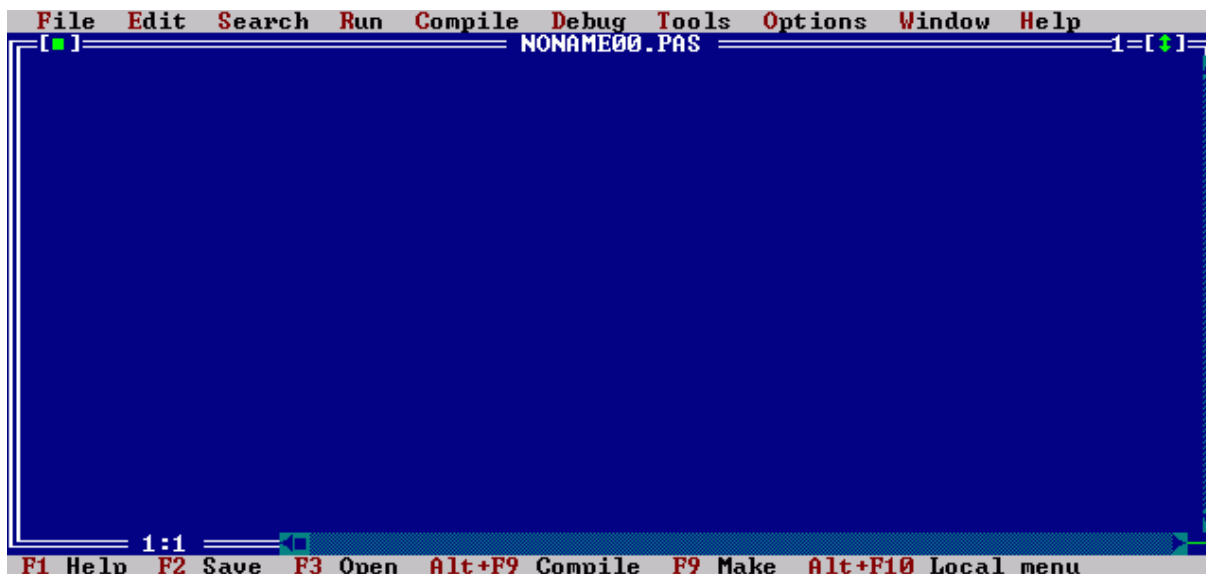
W celu otwarcia nowego dokumentu, musisz wykonać następujące kroki:

- ❖ Wybierz menu **FILE** (Plik), a następnie polecenie **NEW** (Nowy) – patrz rysunek 1;

Rysunek 1. Widok wybranego polecenia New

- ❖ Po wykonaniu tego polecenia, zobaczysz otwarty nowy dokument o domyślnej nazwie "NONAME00.PAS" – patrz rysunek 2;

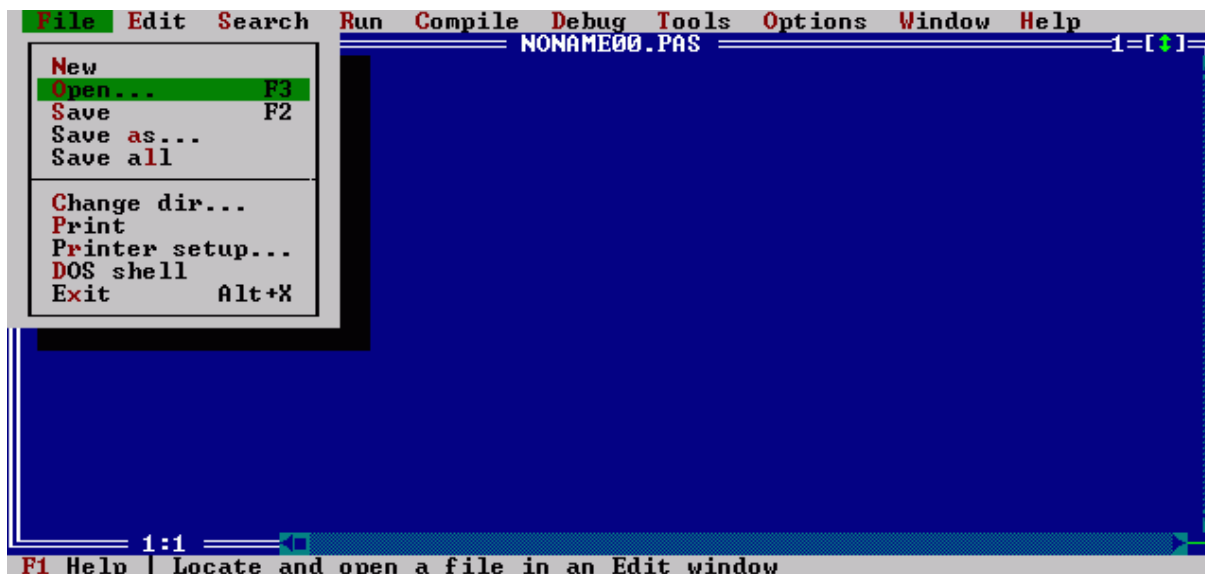
Rysunek 2. Widok nowego dokumentu

Teraz możesz zacząć pisać program.

Wczytanie pliku z dysku

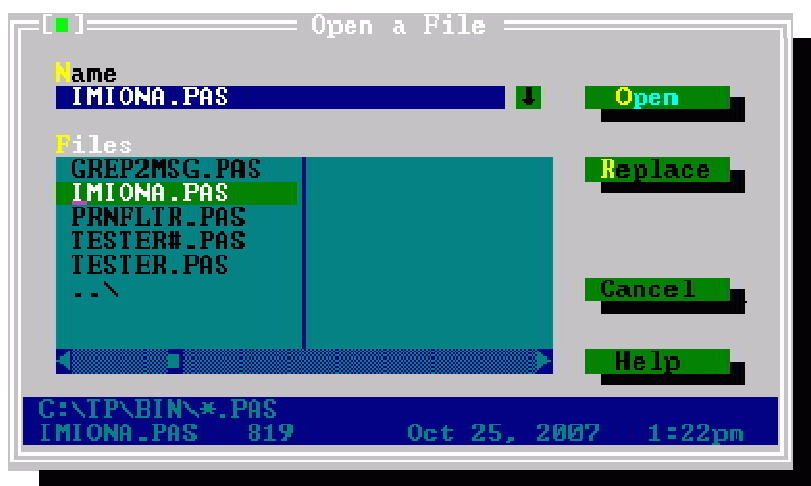
W celu wczytania pliku z kodem źródłowym, musisz wykonać następujące kroki:

- ❖ Naciśnij klawisz funkcyjny **F3** lub wybierz menu **FILE** (Plik), a następnie polecenie **OPEN** (Otwórz) – patrz rysunek 1;

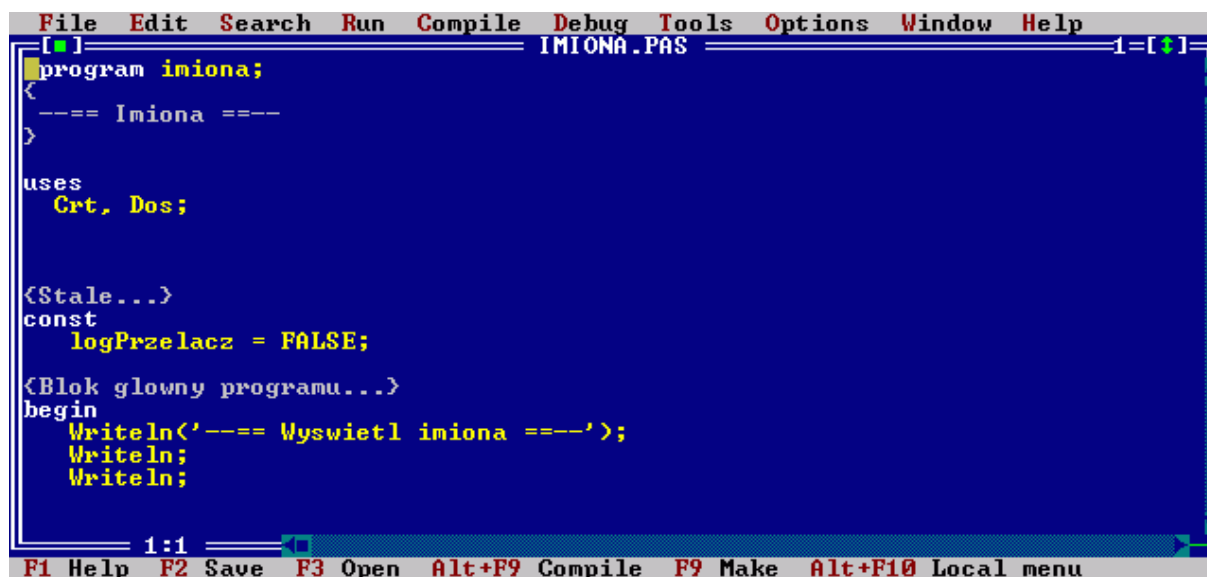
Rysunek 1. Widok wybranej opcji Open

- ❖ Będąc w oknie **Open a File** (Otwórz plik) wybierz plik np. "imiona.pas" – patrz rysunek 2;

Rysunek 2. Widok okna Open a File

- ❖ Po wybraniu pliku naciśnij klawisz ENTER lub kliknij na przycisk **OPEN** (Otwórz), co spowoduje wczytanie kodu źródłowego wybranego pliku – rysunek 3;

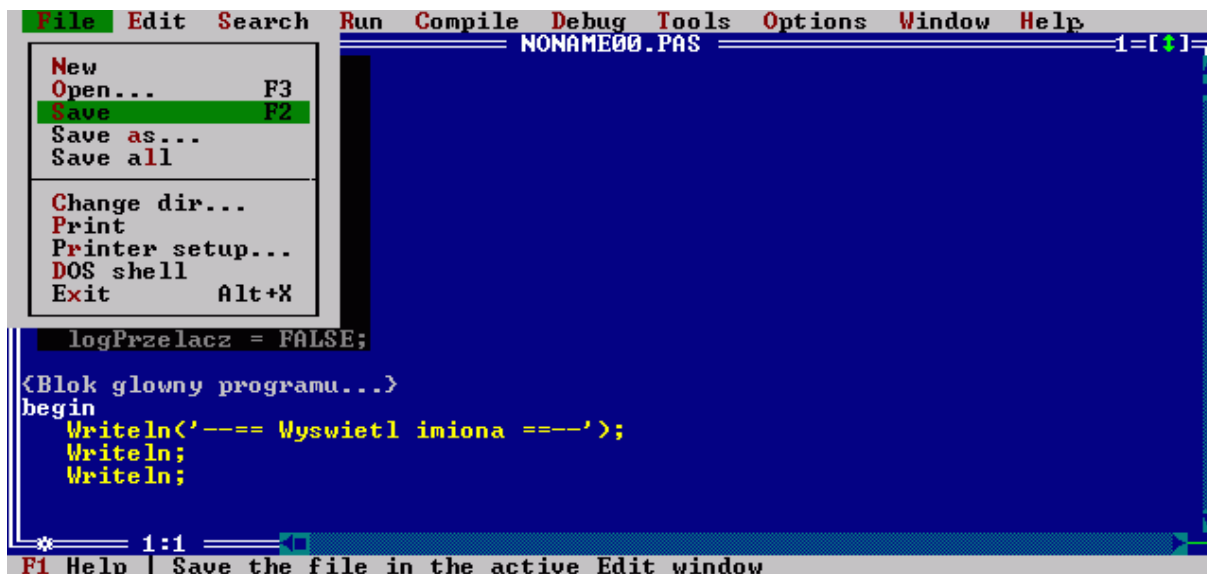
Rysunek 3. Widok wczytanego programu źródłowego

Teraz możesz uruchomić program naciskając kombinację klawiszy **CTRL+F9**.

Zapisanie pliku na dysku twardym

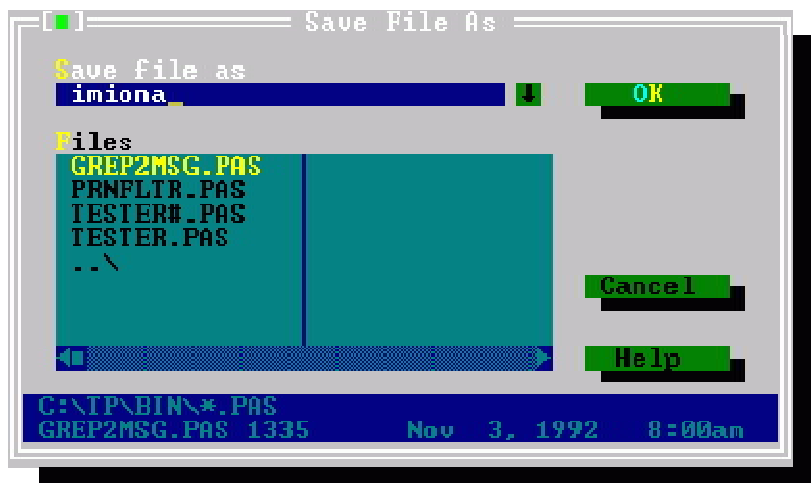
W celu zapisania kodu źródłowego na dysku, musisz wykonać następujące kroki:

- ❖ Naciśnij klawisz funkcyjny **F2** lub wybierz menu **FILE** (Plik), a następnie polecenie **SAVE** (Zapisz) – rysunek 1;

Rysunek 1. Widok wybranej opcji Save

- ❖ Będąc w oknie **Save File As** (Zapisz plik jako) w polu edycyjnym "Save file as" wpisz nazwę zapisywanego pliku np. "imiona.pas" – rysunek 2;

Rysunek 2. Widok okna "Save File As"

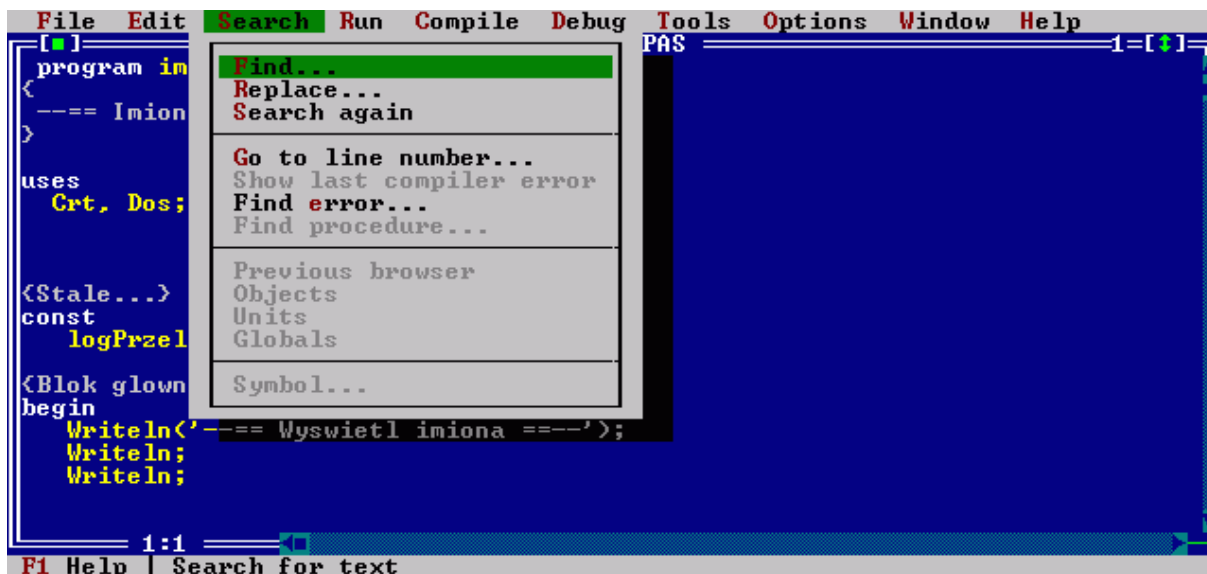
- ❖ Naciśnij klawisz **ENTER** lub kliknij na przycisk **OK**, co spowoduje zapisanie kodu źródłowego na dysku pod podaną nazwą;

Po zapisaniu pliku z kodem źródłowym na dysku, będzie go można w przyszłości zmodyfikować lub poprawić.

Wyszukanie tekstu

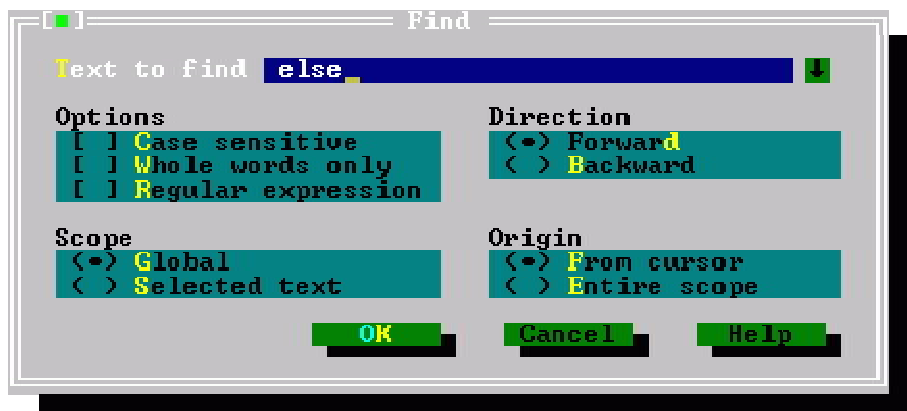
W celu wyszukania ciągu znaków, musisz wykonać następujące kroki:

- ❖ Naciśnij kombinację klawiszy **CTRL+Q F** lub wybierz menu **SEARCH** (Szukaj), a następnie polecenie **FIND** (Znajdź) – rysunek 1;

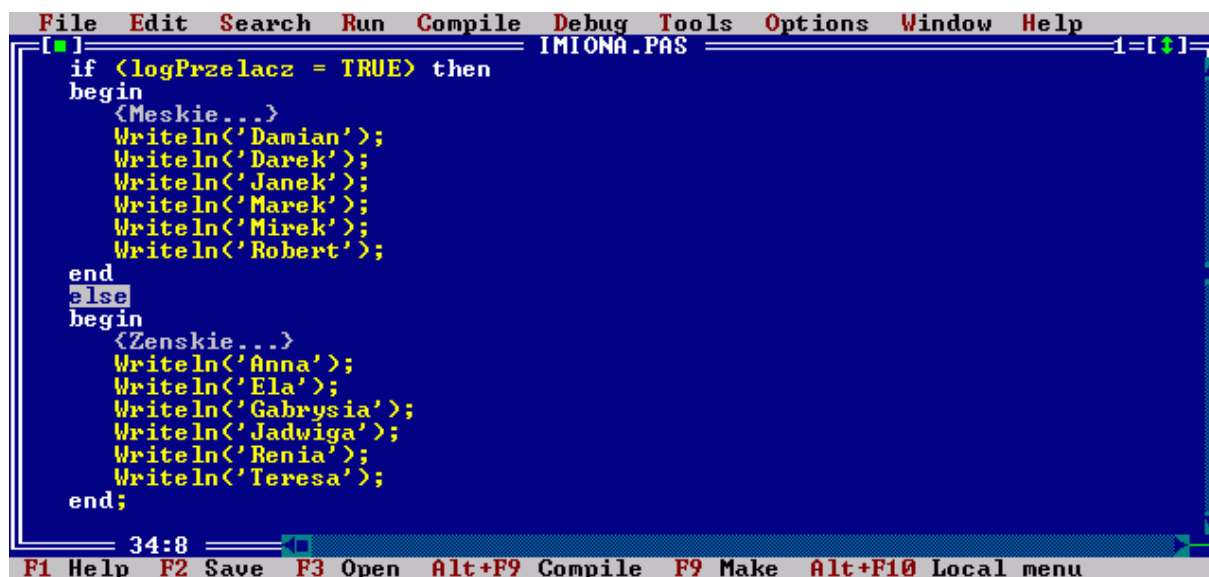
Rysunek 1. Widok wybranej opcji Find

- ❖ Będąc w oknie **Find** (Znajdź) w polu edycyjnym "Text to find" (Wyszukaj tekst) wpisz wyraz, który chcesz znaleźć np. "else" – rysunek 2;

Rysunek 2. Widok okna Find

- ❖ Naciśnij klawisz **ENTER** lub kliknij na przycisk **OK**, co spowoduje wyszukanie podanego tekstu (jeżeli znajduje się on w szukanym kodzie źródłowym) – rysunek 3;

Rysunek 3. Widok odszukanego tekstu "else"

Uwaga: Jeżeli szukany wyraz zostanie odnaleziony, to zostanie on podświetlony szarym kolorem, natomiast czcionka będzie koloru niebieskiego.

W celu kontynuowania wyszukiwania kolejnego wystąpienia podanego wyrazu, musisz nacisnąć kombinację klawiszy **CTRL+L**. Jeżeli szukany ciąg nie zostanie odnaleziony, zostaniesz przez program o tym poinformowany – rysunek 4.

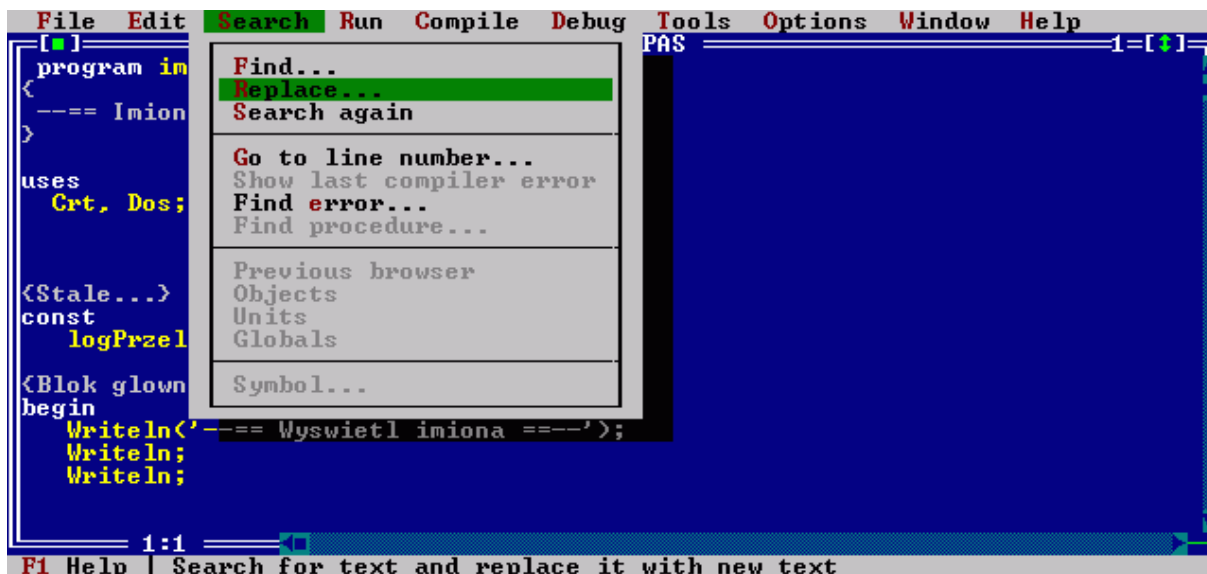
Rysunek 4. Widok okna informującego o nie znalezieniu szukanego ciągu znaków

Komunikat "Search string not found." oznacza "Szukany ciąg znaków nie został znaleziony."

Zamiana tekstu na inny tekst

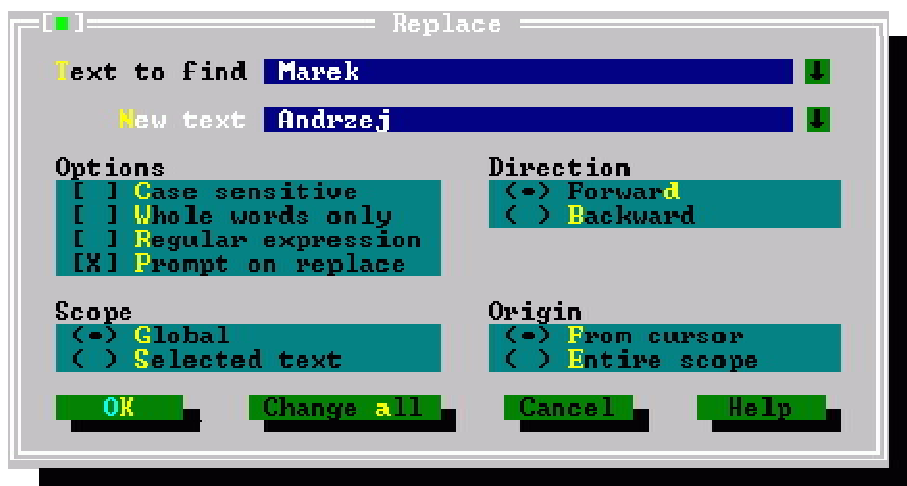
W celu wyszukania ciągu znaków, musisz wykonać następujące kroki:

- ❖ Naciśnij kombinację klawiszy **CTRL+Q A** lub wybierz menu **SEARCH** (Szukaj), a następnie polecenie **REPLACE** (Zamień) – rysunek 1;

Rysunek 1. Widok wybranej opcji Replace

- ❖ Będąc w oknie **Replace** (Zamień) w polu edycyjnym "Text to find" (Wyszukaj test) wpisz wyraz, który chcesz znaleźć np. "Marek". Natomiast w polu edycyjnym "New text" (Nowy tekst) wpisz np. "Andrzej" – rysunek 2;

Rysunek 2. Widok okna Replace

- ❖ Następnie kliknij na przycisk **Change all** (Zmień wszystko), co spowoduje wyświetlenie okna z prośbą o potwierdzenie zmiany szukanego tekstu na inny – rysunek 3;

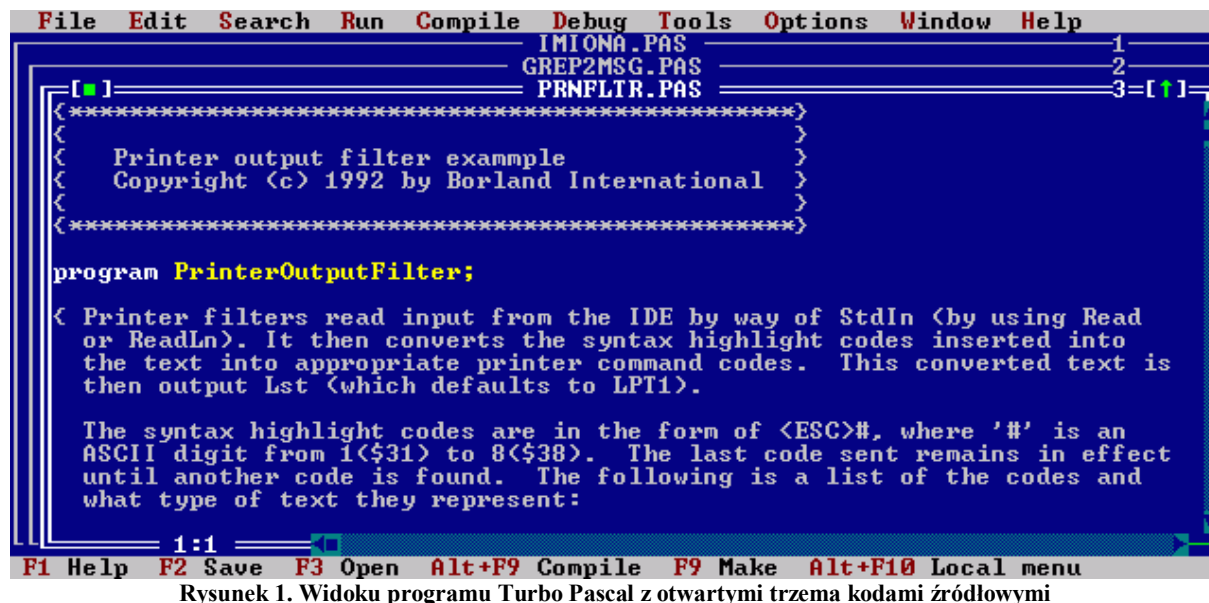
Rysunek 3. Widok okna z pytaniem o potwierdzenie dokonania zmiany

Komunikat "Replace this occurrence?" oznacza "Zamienić wyszukany wyraz?".

Kliknięcie na przycisku **Yes** (Tak) spowoduje zamianę tekstu na inny. Natomiast kliknięcie na przycisku **No** (Nie) spowoduje pominięcie zaznaczonego tekstu i przejście do następnego wystąpienia szukanego tekstu.

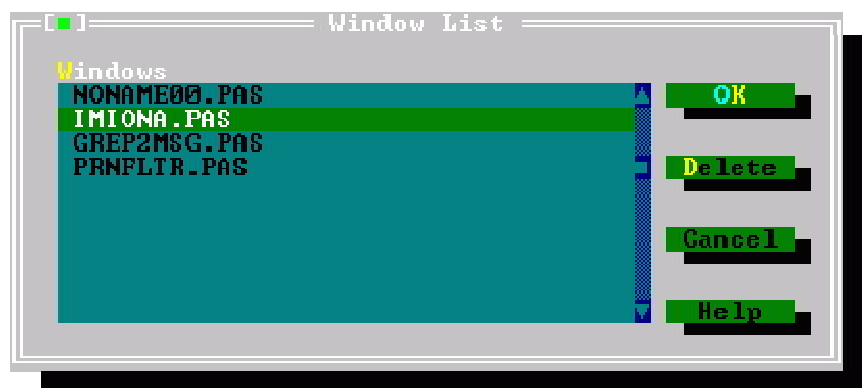
Przełączanie się pomiędzy oknami

W czasie pracy z programem zachodzi konieczność wczytania kilku plików z kodami źródłowymi do osobnych okien. Taką sytuację ilustruje rysunek 1.

W celu poruszanie się pomiędzy oknami należy wykorzystać kombinację klawiszy **ALT+Cyfra** (cyfra musi być z zakresu od 1 do 9). Na przykład **ALT+2** spowoduje przejście do okna numer 2. Numer okna widoczny jest w prawym górnym rogu.

Jeżeli okien jest więcej niż 9, to musisz nacisnąć kombinację klawiszy **ALT+0**. Spowoduje to wyświetlanie okna **Window List** (Lista okien) – rysunek 2.

Rysunek 2. Widok okna Window List z listą wczytanych kodów źródłowych

Uwaga: Po liście można poruszać się za pomocą klawiszy strzałkowych.

W oknie tym masz możliwość wybrania jednego elementu z listy. Po wybraniu elementu, kliknij na przycisku **OK** lub naciśnij klawisz ENTER.

Poniżej zamieszczone są skróty ułatwiające pracę z oknami:

- **F6** - Umożliwia przełączanie się pomiędzy oknami w przód;

- **SHIFT+F6** - Umożliwia przełączanie się pomiędzy oknami w tył;
- **F5** - Umożliwia zmniejszanie i zwiększanie aktywnego okna;
- **ALT+F3** - Umożliwia zamknięcie aktywnego okna.

Edycja tekstu

W czasie pracy nad programem, środowisko programistyczne Turbo Pascal oferuje kilka skrótów klawiaturowych ułatwiających edycję.

Skróty umożliwiające zaznaczanie tekstu:

- ❖ **SHIFT+KlawiszeStrzałkowe** – umożliwiają zaznaczanie litera po literze;
- ❖ **CTRL+SHIFT+KlawiszeStrzałkowe** – Umożliwiają zaznaczanie co wyraz;

Skróty umożliwiające kopiowania tekstu:

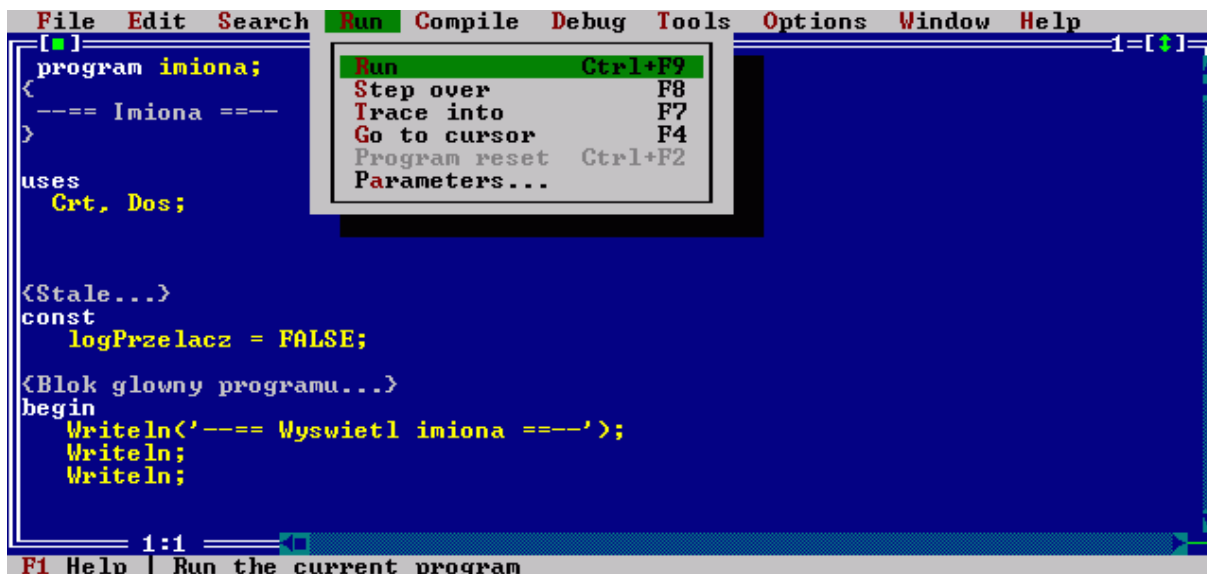
- ❖ **CTRL+INSERT** – Kopiuje zaznaczony fragment tekstu;
- ❖ **SHIFT+INSERT** – Wkleja wcześniej skopiowany fragmentu tekstu w miejscu kursora tekstowego;
- ❖ **SHIFT+DEL** – Usuwa zaznaczony fragmentu tekstu;

Do cofnięcia ostatniej operacji służy skrót klawiszowy **ALT+BACKSPACE**.

Uruchomienie programu

Po wczytaniu lub napisaniu programu możesz go uruchomić wykonując następujące kroki:

- ❖ Naciśnij kombinację klawiszy **CTRL+F9** lub wybierz menu **RUN** (Uruchom), a następnie wybierz polecenie **RUN** - patrz rysunek 1;

Rysunek 1. Widok wybranego polecenia RUN

Po wykonaniu programu i przejściu z powrotem do środowiska programistycznego Turbo Pascal, możesz zobaczyć ostatni ekran wykonanego programu przez naciśnięcie kombinacji klawiszy **ALT+F5**.